

Professor Eli Heckscher og det japanske Kobber.

Professor Heckscher gør mig i sidste Hefte af Svensk Historisk Tidsskrift for anden Gang opmærksom paa et Par smaa fejle Talberegninger i min Afhandling. Han er selv ganske klar over, at de er uden Betydning, men jeg takker ikke desto mindre for Vejledningen. Desuden bestrider han, at jeg i de Eksempler paa Forsendelse af japansk Kobber, jeg har anført, i 1628 med Rette har medtaget en Købeordre paa 400 picols. Jeg vil ikke nægte, at der kan fremsættes en berettiget Indvending og skal lade den ude af Betragtning. Til Gengæld vil jeg præsentere ham for to Fakturaer fra 1628, den ene paa indladet Kobber fra Surat til Persien paa 939 Picols 31 catty, den anden til en persisk Faktor paa 7.237 $\frac{1}{2}$ man (5,89 kg)¹. At de er udaterede, vil jeg ikke »fortie», men det forringer ikke deres Kildeværdi. Hvis Professor Heckscher var klar over, hvorledes historiske Kilder i en metodisk Undersøgelse placeres, vilde overhovedet meget være vundet. Han vilde saa ogsaa forstaa, hvor haabløst hans Forsøg paa at ophøje Nachods ufuldstændige og sekundære Opstillinger til det eneste saliggørende, er.

Hvis denne Mangel paa Metode ikke havde givet sig Udslag i andet, skulde jeg ikke have grebet Pennen. Men da han ender med at opstille en Liste over mine Synder eller af ham opfundne Synder og helt gaar uden om, hvad der er Kærnen i denne Diskussion, skal jeg ganske kort præcisere, hvad Professor Heckscher har ment det forsvarligt at anføre i sin Polemik mod mig.

1. Han benytter en ufuldstændig Opstilling: »Nachod» som Hovedkilde til det japanske Kobbers Historie.
2. Han sammenligner Japans — ovenikøbet kun delvise — Eksporttal med Sveriges samlede Produktionstal, og da jeg gør opmærksom paa det utilstedelige heri, henviser han mig til selv at finde ud af Minimumseksporttallene.
3. Han fortier ganske, hvad jeg har gjort opmærksom paa, at der fandtes en stor og stærk voksende Handel med japansk

¹ Dunlop: Bronnen tot etc. p. 258 og 264.

- Kobber via Kina, saa Nachods Tal som Udtryk for japansk Kobbereksport, er komplet uanvendelige.
4. Han benægter, at det japanske Kobber betød noget for Faldet i Kobberpriserne, skønt der i svenske Kilder foreligger Oplysninger om, at det forårsagede det *første* Prisfald.
 5. Han søger at reducere det japanske Kobber i 1620'erne til et mindre Parti, skønt Louis de Geer 1633 anførte, at der kom meget Kobber fra Japan. I Brevet til Pfalzgreven nævnes 3—4 Partier.
 6. Han fortier, at de hollandske Kilder, som af mig anført, viser Korrespondens mellem Priserne paa svensk og japansk Kobber, at der disponeres med Køb for Øje i Japan, naar Prisen er høj i Amsterdam, men ikke naar Prisen her falder.
 7. Han konstruerer en speciel Fantasiliste, der skal bevise, at japansk Kobber ikke noteredes i Amsterdam og slutter for Tiden fra 1625—33 fra *to* ugentlige Noteringer, at en Notering af japansk Kobber overhovedet ikke fandt Sted.
 8. Han søger, ved at finde enkelte Breve og Værker frem, der ikke omtaler japansk Kobber i Europa, at »modbevise», hvad de hollandske primære Kilder, det engelsk-ostindiske Kompagnis Akter, enkelte Noteringer i Amsterdam og en Haandbog i Handelskundskab viser, nemlig at en saadan Import fandt Sted. Det er en Form for videnskabelig Polemik, jeg ikke ventede at komme ud for. Lad mig forøvrigt anføre, at de østrigske Kobberakter viser nøjagtig det samme, jeg har fremdraget, nemlig at det japanske Kobber trykkede Priserne i Europa, at det ikke optraadte sporadisk, men til Tider endog i betydelig Mængde, i 1670'erne tales om »massenhaften Einfuhr japanischen Kupfers nach Amsterdam» jvfr. Srbik: *Exporthandel Österreichs*. p. 63 og 92. Wien und Leipzig. 1907.
 9. Han søger at bortlede Opmærksomheden fra Hovedspørgsmaalet ved dels at diskreditere min Behandling af Kilderne, dels selve Kilderne, og ved Opstilling af en Række Spørgsmaal, der er ganske uden Interesse, og som jeg derfor ikke agter at svare paa.

Albert Olsen.